

सुहास लिमये / Suhas Limaye

जयवंत चुनेकर / Jayavant Chuneekar

गिरीषा सावंत टिळक / Girishsa Sawant Tilak

मानसी सामंत / Manasi Samant

कृत्तिका भोसले / Kruttika Bhosale

माय मराठी १ My Marathi 1

पाठ्यपुस्तक / Textbook for Communicative Marathi

संपादक / Editor

विभा सुराणा / Vibha Surana

संकल्पना आणि निर्मिती / Concept & Production

मुंबई विद्यापीठ

जर्मन विभाग, मुंबई विद्यापीठ
Department of German, University of Mumbai

॥ ग्रंथाली ॥ ✱

प्रकाशन क्रमांक : ६०१ | Publication No.: 601

ISBN No.: 978-93-84475-07-9

First Edition

13th August 2014 (Birth Anniversary of Acharya Atre)

पहिली आवृत्ती

१३ ऑगस्ट २०१४ (आचार्य अत्रे जयंती)

All rights reserved

© 2014 Copyright: Vibha Surana

Department of German, University of Mumbai,
Kalina, Santacruz (East), Mumbai - 400 098.

◆ **प्रकल्प समन्वयक / Project Co-ordinators**

विभा सुराणा / Vibha Surana

दीपक पवार / Deepak Pawar

◆ **लेखक / Authors**

सुहास लिमये / Suhas Limaye

जयवंत चुनेकर / Jayavant Chuneekar

◆ **सहलेखक / Co-authors**

गिरीषा सावंत टिळक / Girishsa Sawant Tilak

मानसी सामंत / Manasi Samant

कृत्तिका भोसले / Kruttika Bhosale

◆ **संपादक / Editor**

विभा सुराणा / Vibha Surana

◆ **संपादकीय मंडळ / Editorial Team**

माधुरी पुरंदरे / Madhuri Purandare

प्र. ना. परांजपे / P. N. Paranjape

मेहेर भूत / Meher Bhoot

सोनाली गुजर / Sonalee Gujar

◆ **मराठीसाठी तांत्रिक साहाय्य / Technical Support for Marathi**

गुरुनाथ कळमकर / Gurunath Kalamkar

◆ **सहकार्य / Collaboration**

मराठी विभाग, मुंबई विद्यापीठ / Department of Marathi, University of Mumbai

मराठी अभ्यास केंद्र, मुंबई / Marathi Abhyas Kendra, Mumbai

मराठी अभ्यास परिषद, पुणे / Marathi Abhyas Parishad, Pune

◆ **कला, मांडणी, चित्रे / छायाचित्रे / अक्षर जुळणी**

Layout Design / Photos / Typesetting

नागेश सिरसाल / Nagesh Sirsal, तेजस नेरुरकर / Tejas Nerurkar, सुभाष गोपाळे / Subhash Gopale

◆ **प्रकाशक / Publisher**

Granthali

Woolen Mill Municipal School, Gr. Floor, J.K. Sawant Marg,

Near Yashwant Natya Mandir, Matunga (West), Mumbai - 400 016.

Tel.: 022 2421 6050 / 2430 6624, Email: granthali01@gmail.com/granthali02@gmail.com

Textbook, Workbook and 1 Free DVD

₹ 1250 | \$ 25 | € 20

प्रस्तावना | Preface

My Marathi Level 1 is a Marathi textbook for beginners, the first of its kind, prepared using an integrated communicative approach. It is a modest attempt to offer latest language learning tools for Marathi to learners who wish to learn the language systematically and effectively. It teaches how to communicate in Marathi by imparting understanding, speaking, reading as well as writing skills in Marathi, speaking being the focus from day one.

This book addresses a heterogeneous target group of non-native (sic) learners, who wish to learn Marathi as beginners: particularly teen and adult learners, Indian and foreign learners, learners with or without knowledge of the Devnagari script, even learners with prior little/random knowledge of Marathi. Hence, in each chapter, particularly in the first two chapters there is a variation of difficulty levels. On the one hand there is a thrust on the Marathi alphabet and on the other communicative situations are introduced from the beginning with pattern drills and conversations for oral practice for all. Learners knowing the Devnagari script can right away begin not only speaking but also reading and writing. Learners not knowing the script can start with learning it for about initial 20 hours, during which they simultaneously learn how to speak and introduce themselves in Marathi. The intermittent tests address the medium difficulty level.

Using the integrated communicative approach, the *My Marathi* Level 1 textbook consists of units such as communicative texts, pattern drills (saraav), grammar, vocabulary overview, 'do and learn' exercises, learning games, idioms and proverbs, poems and songs, cartoons, audio and audio visual components and self evaluation in all chapters.

The textbook is to be used along with the free audio and audio-visual DVD attached to it as well as the Communicative Marathi Level 1 workbook, which consists of exercises for each chapter as well as regular tests, answer-keys and a comprehensive chapter-wise glossary.

The entire Communicative Marathi Level 1 Course is designed for approximately 120 teaching hours. So the teacher may take about 12 hours for each chapter. Though enough exercises and tests have been given, the teacher is expected to give not only dictation regularly but also more exercises and tests as per requirement. The learners are advised to learn the nouns along with their gender as well as singular and plural forms in order to learn to speak correct Marathi.

Though the book is meant for classroom teaching, self learners too can make use of it with the help of the comprehensive glossary given at the end of the workbook. The first two chapters of the glossary also contain the pronunciation of the script in the International Phonetic Alphabet (IPA). The IPA would be useful for learners not knowing the Devanagari script used for Marathi.

The audio-visual DVD at the end comes free with the book and is meant purely for educational purpose. It consists of the audio section and a wide spectrum of av clips from the media which have been collated in accordance with the language proficiency level of the learners. The teachers are expected to use audio-visual material along with specific MCQs and other questions (written & oral).

The teachers using this book are advised to undergo rigorous teachers' training for the integrated communicative approach and may contact the editor for the same.

It has taken two years of sustained intensive work to prepare this material and we are extremely thankful to the entire team for making it happen. We thank each one of them mentioned on the team page. We are particularly grateful to Suhas Limaye, Jaywant Chuneekar, Girija Gondhalekar and Rupa Poojary who helped us set the ball rolling for this idea and passion on 8th August 2012. Renowned actor, Aamir Khan helped us transform our dream into reality for which we shall forever remain indebted to him.

Along with the expertise of our Marathi experts, the extensively well-researched and advanced methods, techniques and material of language teaching used to teach German to foreigners have formed the basis of our orientation for which we remain indebted to the discipline DaF (Teaching German as a Foreign Language).

Like German, Marathi too is a rich and old Indo-European Language and similarly requires at least 6 levels of language learning, i.e. $120 \times 6 = 720$ hours for near native language proficiency. Preparing standardized material for further 5 levels for learning Marathi is a daunting task ahead of us and requires resources. Similarly, teaching of other Indian languages, including Hindi needs to be revolutionized. Such enterprises require expert inputs from diverse domains and substantive funding.

We appeal to all those who believe in our cause to support the project and make it self-sustaining.

We thank the authorities of the University of Mumbai led by the Vice Chancellor, Dr. Rajan Welukar, the Pro Vice Chancellor, Dr. Naresh Chandra, the Registrar, Dr. M.A. Khan and the Finance Officer A.A. Phalnikar for their sustained support.

Vibha Surana
Editor
July 2014

आभार | Acknowledgement

Aamir Khan

(Chief Donor of the Project)

Nilesh Gupta

(First Donor of the Project)

Abhay Pethe
Abhijeet Ranadive
Alaknanda Kale
Alka Matkar
Ambuja Salgaonkar
Amit Varandekar
Anagha Mandavkar
Anand Katikar
Anvaya Sardesai
Aroon Tikekar
Ashish Sawant
Beena Khemchandani
Bimal Parekh
Biswamohan Pradhan
Dhanashree Dharap
Dhanshree Kavishwar
Dipti Tambe
Gabriele Siebert
Gaurav Dhokle
Girija Gondhalekar
Girish Mehta
Girish Sahasrabuddhe
Harish Kamble
Jose George
Jyotsna Bhide
Kalika Mehta
Kamala Ganesh
Kavita Gawde
Kiran Sawant (M.U.S.T. Radio)
Lajwanti Oza
Lata Panchal
Laxmi Mikaelyan
Meena Mohan Desai
Madhura Deshpande
Madhuri Prabhu
Mangesh Karandikar
Manjiri Paranjape
Mihir Kulkarni
Milind Inamdar
Milind Malshe
Nagnath Kotapalle

Namrata Sule
Neeti Badwe
Neha Upadhyaya
Niranjana Javir
Nirupama Joshi
Nitin Nimkar
Pankaj Athavle (M.U.S.T. Radio)
Prakash Parab
Prasad Waghmare
Prasanna Bhawe
Prashant Gharat
Pushkar Sarad
Pushpa Bhawe
Pushpalata Rajapure - Tapas
Rajashree Joshi
Rakesh Nanda
Ramji Tiwari
Reshma Paul
Ritika Gondhalekar
Rohini Parulekar
Rohit Kokil
Rupa Poojary
Sakina Khan
Sameedha Gandhi
Sanjay Bhagwat
Sanjay Deshmukh
Satish Bhavsar
Sebastian Giese
Seema Bhalekar
Shafaat Khan
Shalaka Deshmukh
Shivkumar Dhale
Shobhna Nadkarni
Shreya Patwardhan
Shrikant Pathak
Shruti Deorukhkar
Smita Gandhi
Sneha Deuskar
Sonal Kulkarni
Sudarshan Waghmare
Sudesh Hinglasapurkar

Suhasini Kirtikar
Sujata Bansode
Sukanya Kulkarni
Surekha Karode
Surekha Wavhal
Swati Dhoke
Swati Lele
Sylvia Mattauch
Tanmay Sawant
Trupti Salavkar
Tukaram B. Rawal
Urmee Ranade
Veena Sanekar
Vijay Tayde
Vijaya Dev
Vikas Gaitonde
Vikas Paranjape
Vikrant Pathak
Vinayak Durge
Vishal Pawar
Vishwas Tawade

Permission from copyright holders

Anil Kalelkar
Asmita Mohite
Charuhas Pandit
Girish Kuber
Keshav Shirsekar
Madhavi Samant
Madhuri Purandare
Prasad Gogate
Raghav Mardhekar
Vidyadhar Amrite

IPA

Vivek Bhat

अनुक्रमणिका

पाठ	विषय	संवादकौशल्य	व्याकरण	शब्दसंपदा	पृष्ठ क्रमांक
१	ओळख	अभिवादन करणे. आपले नाव-गाव आणि व्यवसाय सांगणे व इतरांना त्यांबद्दल विचारणे. आवडता रंग सांगणे. मराठी वर्णमाला वाचणे आणि लिहिणे. सोपे मराठी शब्द वाचणे आणि लिहिणे.	स्वर-स्वरादी व्यंजन स्वरचिन्हे शब्द	काय, कोणता, कुठे अच्छा, टाटा, उद्या भेटू नमस्कार/नमस्ते व्यवसाय, देशांची नावे रंग	९
२	मी आणि तुम्ही	स्वतःची मातृभाषा सांगणे आणि इतरांची विचारणे. स्वतःचे राष्ट्रीयत्व सांगणे आणि इतरांचे विचारणे. स्वतःची खुशाली सांगणे आणि इतरांची विचारणे. घरी काय काय करता, हे सांगणे आणि विचारणे. महिने. मराठी वाक्ये वाचणे.	शब्द (श्रुतलेखन) जोडाक्षरे विशेष उच्चार वाक्ये	कोणती, कोण कसा, कशी, कसे भाषा राष्ट्रीयत्व खुशाली महिने शिव्या	३५
३	परिचय	संपर्क साधणे. 'नाही' म्हणणे. किती वाजले हे विचारणे आणि वेळ सांगणे.	प्रश्न, व्यक्तिवाचक सर्वनामे 'असणे' (अनियमित रूप) 'नाही' अकारान्त सामान्य नाम (वचन)	कुठले, कुठल्या किती मूलभूत व्यवसाय १ - १२ अंक घड्याळ	५१
४	देश आणि छंद	भारताचा नकाशा आणि महत्त्वाची ठिकाणे ओळखणे. स्वतःबद्दल सांगणे आणि इतरांबद्दल विचारणे. स्वतःचा छंद सांगणे आणि इतरांचा विचारणे.	सामान्य वर्तमानकाळ, क्रियापद चालवणे, आकारान्त सामान्य नाम (वचन)	कोणता, कोणती, कोणते, कोणत्या, कुठला, कुठली, कुठले, कुठल्या शहरे, राज्ये, देश व्यवसाय, छंद	७३
५	दैनंदिन व्यवहार	स्वतःचा आणि इतरांचा दिनक्रम सांगणे. मराठी वार. दैनंदिन व्यवहारातील गोष्टीविषयी बोलणे. दिवसाच्या वेळा.	सामान्य वर्तमानकाळ (पुढे) अपूर्ण (चालू) वर्तमानकाळ (दोन्हीतील फरक आणि दोन्हीची नकारार्थी रूपे) अपूर्ण (चालू) वर्तमानकाळाची लिखित व बोली भाषेतली रूपे इकारान्त सामान्यनाम (वचन)	दिनक्रम केव्हा/कधी वार १३ - ५० अंक दिवसाच्या वेळा	९३

पाठ	विषय	संवादकौशल्य	व्याकरण	शब्दसंपदा	पृष्ठ क्रमांक
६	आहार	हॉटेलमध्ये ऑर्डर देणे, बिल मागणे. विविध खाद्यपदार्थांविषयी बोलणे व खाद्यपदार्थांचे वर्णन करणे. आपल्या इच्छा व्यक्त करणे इतरांचे वर्णन करणे. एखाद्या प्रसंगाचे वर्णन करणे.	अविकारी विशेषणे द्वितीया चतुर्थी (संप्रदान) सर्वनाम 'असणे', 'नसणे' (नियमित रूपे) पण/आणि इकारान्त सामान्यनाम (वचन)	खाद्यपदार्थ हवंय, पाहिजे कळतंय, पटतंय विरुद्धार्थी विशेषणे	116
७	खरेदी	गरज व्यक्त करणे. बाजारात/दुकानात खरेदी करणे. वस्तूंच्या किमती सांगणे आणि विचारणे. वजने आणि मापे.	दर्शक सर्वनामे (एकवचनी आणि अनेकवचनी) नामे (लिंग) एकारान्त, ओकारान्त सामान्यनाम (वचन)	हा, ही, हे, तो, ती, ते किलो, डझन भाज्या, फळे वस्तूंची नावे ५१ - १०० अंक	133
८	लक्षात ठेवा	आज्ञा देणे. विनंती करणे. सावध करणे. परवानगी देणे/नाकारणे. आभार मानणे. सूचना देणे. सल्ला मागणे/देणे. मूल्ये	आज्ञार्थी विध्यर्थी क्रियापदे व त्यांची नकारार्थी रूपे विशेषण + पण (मोठेपण)	फिरणे आज्ञा देणे - कर, करा करू नका, करू नकोस कृपया... लवकर, हळू सावकाश, जपून	149
९	कुटुंब	संबंध दाखवणे. स्वतःच्या कुटुंबाबद्दल माहिती सांगणे मालकी हक्क	षष्ठी अप्रत्ययी द्वितीया रीतिवाचक क्रियाविशेषण अव्यय संख्यावाचक क्रियाविशेषण अव्यय अकारान्त स्त्रीलिंगी, पुल्लिंगी आणि नपुंसकलिंगी सामान्यनामांची आणि विशेषनामांची सामान्य रूपे	कोणाचा, कोणाची कोणाचे चा, ची, चे, च्या माझा, माझी... हळू, जलद, अनेकदा क्वचित, भरपूर १००च्या पुढील अंक	168
१०	आनंदाचे प्रसंग	आवडनिवड सांगणे आणि विचारणे. शुभेच्छा देणे. वाढदिवस सांगणे आणि विचारणे. वाढदिवसाचे आमंत्रण करणे. होकार व नकार देणे.	हेतुदर्शक प्रत्यय (-आयला, -आयचा) कालवाचक क्रियाविशेषण अव्यय स्थलवाचक क्रियाविशेषण अव्यय	शुभेच्छा नेहमी, हल्ली, आता कधीतरी, कधीच नाही करायचंय, जायचंय... करायला, जायला... मागे, पुढे, वर, खाली जवळ, लांब, मध्ये	185

IPA - International Phonetic Alphabet

अ	आ	इ	ई	उ	ऊ	ए	ऐ	ओ	औ	औ
a	ā	i	ī	u	ū	e	ae	o	o	au
[ə]	[a]	[i]	[i:]	[u]	[u:]	[e]	[æ]	[ə_i]	[o]	[ə_u]

अं	अः	ऋ	ॠ
am	ah	r	le
[əm]	[əh]	[r]	[l]

क	ख	ग	घ	ङ
ka	kha	ga	gha	na
[kə]	[kʰə]	[gə]	[gʰə]	[ŋə]

च	छ	ज	झ	ञ
ca	cha	ja	jha	ña
[tʃə]	[tʃʰə]	[dʒə]	[dʒʰə]	[ɲə]

च	ज	झ
tsa	dza	dzha
[tʃə]	[dʒə]	[dʒʰə]

ट	ठ	ड	ढ	ण
ta	tha	da	dha	na
[tə]	[tʰə]	[də]	[dʰə]	[ŋə]

त	थ	द	ध	न
ta	tha	da	dha	na
[tə]	[tʰə]	[də]	[dʰə]	[nə]

प	फ	ब	भ	म
pa	pha	ba	bha	ma
[pə]	[pʰə]	[bə]	[bʰə]	[mə]

य	र	ल	व
ya	ra	la	va
[jə]	[rə]	[lə]	[və]

श	ष	स
śa	ṣa	sa
[ʃə]	[ʂə]	[sə]

ह	ळ
ha	la
[hə]	[lə]

क्ष	ज्ञ
ksa	dnya
[kʃə]	[dʒnə]

क	का	कि	की	कु	कू	के	कै	कौ	कॉ	कौ	कं	कः
ka	kā	ki	kī	ku	kū	ke	kae	kai	ko	kō	kam	kah
[kə]	[ka]	[ki]	[kī]	[ku]	[kū]	[ke]	[kæ]	[kə_i]	[ko]	[kō]	[kə_u]	[kəh]

ओळख

१

चला, शिकू या...

- ✓ अभिवादन करणे
- ✓ आपले नाव-गाव आणि व्यवसाय सांगणे व इतरांना त्यांबद्दल विचारणे
- ✓ आवडता रंग सांगणे
- ✓ मराठी वर्णमाला वाचणे आणि लिहिणे
- ✓ सोपे मराठी शब्द आणि वाक्ये वाचणे आणि लिहिणे
- ✓ प्रश्नशब्द : काय, कोणता, कुठे

चला, आपण एकमेकांची ओळख करून घेऊ या.

उदा. शिक्षक/शिक्षिका

नमस्कार. माझं नाव नेहा जोशी.

आपलं नाव काय ?

nəməskar. maʒʒʰə nau neha ɖʒoʃi.

aplə nau kaj?

शिक्षक/शिक्षिका

आपलं नाव काय ?

आपलं नाव काय ?

आपलं नाव काय ?

आपलं नाव काय ?

आणि आपलं ?

आणि आपलं ?

...

उदा. शिक्षक/शिक्षिका

नमस्कार. माझं नाव नेहा जोशी.

nəməskar. maʒʒʰə nau neha ɖʒoʃi.

विद्यार्थी/विद्यार्थिनी

नमस्कार. माझं नाव पीटर जॉब्स.

nəməskar. maʒʒʰə nau pi:tər ɖʒɒbdʒ.

नमस्कार. माझं नाव...

नमस्कार. माझं नाव...

नमस्कार. माझं नाव...

नमस्कार. माझं नाव...

नमस्कार. माझं नाव...

...

उदा. शिक्षक/शिक्षिका

नमस्कार. माझं नाव नेहा कदम.

आपलं नाव काय ?

nəməskar. maʒʒʰə nau neha kəɖəm.

aplə nau kaj?

विद्यार्थी/विद्यार्थिनी

नमस्कार. माझं नाव सारा गोम्स.

आपलं नाव काय ?

नमस्कार. माझं नाव...

आपलं नाव काय ?

नमस्कार. माझं नाव...

आपलं नाव काय ?

नमस्कार. माझं नाव...

आपलं नाव काय ?

नमस्कार. माझं नाव...

आपलं नाव काय ?

...

उदा. शिक्षक/शिक्षिका

नमस्कार. माझं नाव नेहा कदम.

आपलं नाव काय ?

nəməskar. maʒʒʰə nau neha kəɖəm.

aplə nau kaj?

विद्यार्थी/विद्यार्थिनी

नमस्कार. माझं नाव पीटर डीसुजा.

nəməskar. maʒʒʰə nau pi:tər ɖʒisudʒa.

आपलं नाव काय ?

नमस्कार. माझं नाव...

आपलं नाव काय ?

नमस्कार. माझं नाव...

आपलं नाव काय ?

नमस्कार. माझं नाव...

आपलं नाव काय ?

नमस्कार. माझं नाव...

आपलं नाव काय ?

...

उदा. शिक्षक/शिक्षिका

आपण काय करता ? (शिक्षिका)

शिक्षक/शिक्षिका

आपण काय करता ? (विद्यार्थी)

आपण काय करता ? (डॉक्टर)

आपण काय करता ? (शिक्षिका)

आपण काय करता ? (विद्यार्थिनी)

आपण काय करता ? (शिक्षक)

आपण काय करता ? (इंजिनियर)

...

उदा. शिक्षक/शिक्षिका

मी शिक्षिका आहे.

विद्यार्थी/विद्यार्थिनी

मी विद्यार्थी आहे.

मी डॉक्टर आहे.

मी शिक्षिका आहे.

मी विद्यार्थिनी आहे.

मी शिक्षक आहे.

मी इंजिनियर आहे.

...

उदा. शिक्षक/शिक्षिका

शिक्षिका [ʃikʃika]

शिक्षक/शिक्षिका

विद्यार्थी [vidʒartʰi:]

डॉक्टर [ɖoktər]

शिक्षिका [ʃikʃika]

विद्यार्थिनी [vidʒartʰini:]

शिक्षक [ʃikʃək]

इंजिनियर [indʒinijər]

...

उदा. शिक्षक/शिक्षिका

मी शिक्षिका आहे.

आपण काय करता ?

विद्यार्थी/विद्यार्थिनी

मी विद्यार्थी आहे. आपण काय करता ?

मी डॉक्टर आहे. आपण काय करता ?

मी शिक्षिका आहे. आपण काय करता ?

मी विद्यार्थिनी आहे. आपण काय करता ?

मी शिक्षक आहे. आपण काय करता ?

मी इंजिनियर आहे. आपण काय करता ?

...

- ◆ आपलं नाव काय ?
- ◆ माझं नाव माधुरी पुरंदरे. मी लेखिका आहे.
- ◆ अच्छा, आपणच का माधुरी पुरंदरे ! मी आपली लहान मुलांसाठीची पुस्तके वाचली आहेत. मला आपली पुस्तके आवडतात.
- ◆ धन्यवाद.

१ उत्तरे देऊ या.

नमस्कार. आपलं नाव काय ? माझं नाव -----
आणि आपण काय करता ? मी ----- आहे.

२ प्रश्न विचारू या.

----- नाव काय ? माझं नाव अमर मटकर.
----- काय करता ? मी शिक्षक आहे.

३ रिकाम्या जागी पुढीलपैकी योग्य शब्द लिहू या.

नमस्कार/नमस्ते/हॅलो/हाय

आपलं नाव काय ?

माझं नाव.../मी...

आपण काय करता ?

मी... आहे.

अच्छा/टाटा/उद्या भेटू/
उद्या भेटू या

अभिवादन : नमस्कार /-----/-----/-----

प्रश्न : -----

उत्तर : -----

प्रश्न : -----

उत्तर : -----

निरोप घेणे : -----/-----/ उद्या भेटू /-----

४ ऐकू या आणि वाचू या.

स्वर :-

अ आ इ ई
उ ऊ ए ऐ
ओ औ
ऋ ॠ

उच्चार

स्वरादी :-

अं अः

लृ

क्लृप्ती = युक्ती
या एकाच शब्दात लृ हा स्वर आहे.

५ खालील अक्षरे योग्य क्रमात लावू या.

अ 1	ओ	उ	ई	अँ	ऊ	अः
अं	ऑ	ऐ	इ	औ	आ 2	ए

६ रिकाम्या जागी योग्य स्वर/स्वरादी लिहू या.

अ आ इ ----- उ ----- ए अँ ----- ओ ----- औ ----- लृ अं -----

७ उत्तरे देऊ या.

तुमचं नाव काय ?

माझं नाव -----.

तुम्ही काय करता ?

----- आहे.

आणि तुम्ही इथे काय करता ?

मी इथे ----- शिकतो/शिकते.

संवाद

८ रिकाम्या जागी पुढीलपैकी योग्य शब्द लिहू या.

नमस्कार/नमस्ते/हॅलो/हाय

तुमचं नाव काय ?

माझं नाव.../मी...

तुम्ही काय करता ?

मी... आहे.

तुम्ही इथे काय करता ?

मी इथे मराठी शिकतेय/
शिकतोय.अच्छा/टाटा/उद्या भेटू/
उद्या भेटू या

अभिवादन : -----/-----/-----/-----

प्रश्न : तुमचं नाव काय ?

उत्तर : -----

प्रश्न : -----

उत्तर : -----

प्रश्न : -----

उत्तर : -----

निरोप घेणे : -----/-----/-----/-----

उदा. शिक्षक/शिक्षिका

नमस्कार. माझं नाव नेहा जोशी.

तुमचं नाव काय ?

nəməskar. mədʒʰə nau neha dʒoʃi.

tʊmtʃə nau kaj?

उदा. शिक्षक/शिक्षिका

नमस्कार. माझं नाव नेहा जोशी.

nəməskar. mədʒʰə nau neha dʒoʃi.

शिक्षक/शिक्षिका

तुमचं नाव काय ?

तुमचं नाव काय ?

तुमचं नाव काय ?

तुमचं नाव काय ?

तुमचं नाव काय ?

...

विद्यार्थी/विद्यार्थिनी

नमस्कार. माझं नाव पीटर जॉब्स.

nəməskar. mədʒʰə nau pi:tər dʒəbz.

नमस्कार. माझं नाव...

नमस्कार. माझं नाव...

नमस्कार. माझं नाव...

नमस्कार. माझं नाव...

...

संवाद

उदा. शिक्षक/शिक्षिका

नमस्कार. माझं नाव नेहा कदम.

nəməskar. mədʒhə nau neha kəḍəm.
tʊmʃə nau kaj?

विद्यार्थी/विद्यार्थिनी

नमस्कार. माझं नाव सारा गोम्स.

तुमचं नाव काय ?

नमस्कार. माझं नाव...

तुमचं नाव काय ?

नमस्कार. माझं नाव...

तुमचं नाव काय ?

नमस्कार. माझं नाव...

तुमचं नाव काय ?

...

उदा. शिक्षक/शिक्षिका

नमस्कार. माझं नाव नेहा कदम.

nəməskar. mədʒhə nau neha kəḍəm.
tʊmʃə nau kaj?

विद्यार्थी/विद्यार्थिनी

नमस्कार. माझं नाव पीटर डिसुजा.

nəməskar. mədʒhə nau pi:tər di:sudʒa.

तुमचं नाव काय ?

नमस्कार. माझं नाव...

तुमचं नाव काय ?

नमस्कार. माझं नाव...

तुमचं नाव काय ?

नमस्कार. माझं नाव...

तुमचं नाव काय ?

...

उदा. शिक्षक/शिक्षिका

तुम्ही काय करता ?

tʊmhi: kaj kəṛta?

शिक्षक/शिक्षिका

तुम्ही काय करता ? विद्यार्थी [vidjartʰi:]

तुम्ही काय करता ? डॉक्टर [dɒktər]

तुम्ही काय करता ? शिक्षिका [ʃikʃika]

तुम्ही काय करता ? विद्यार्थिनी [vidjartʰini:]

तुम्ही काय करता ? शिक्षक [ʃikʃək]

तुम्ही काय करता ? इंजिनियर [indʒinijər]

...

उदा. शिक्षक/शिक्षिका

मी शिक्षिका आहे.

mi: ʃikʃika ahe.

विद्यार्थी/विद्यार्थिनी

मी विद्यार्थी आहे.

मी डॉक्टर आहे.

मी शिक्षिका आहे.

मी विद्यार्थिनी आहे.

मी शिक्षक आहे.

मी इंजिनियर आहे.

...

उदा. शिक्षक/शिक्षिका

शिक्षिका [ʃikʃika]

शिक्षक/शिक्षिका

विद्यार्थी [vidjartʰi:]

डॉक्टर [dɒktər]

शिक्षिका [ʃikʃika]

विद्यार्थिनी [vidjartʰini:]

शिक्षक [ʃikʃək]

इंजिनियर [indʒinijər]

...

उदा. शिक्षक/शिक्षिका

मी शिक्षिका आहे.

तुम्ही काय करता ?

mi: ʃikʃika ahe.

tʊmhi: kaj kəṛta?

विद्यार्थी/विद्यार्थिनी

मी विद्यार्थी आहे.

तुम्ही काय करता ?

मी डॉक्टर आहे.

तुम्ही काय करता ?

मी शिक्षिका आहे.

तुम्ही काय करता ?

मी विद्यार्थिनी आहे.

तुम्ही काय करता ?

मी शिक्षक आहे.

तुम्ही काय करता ?

मी इंजिनियर आहे.

तुम्ही काय करता ?

...

उदा. शिक्षक/शिक्षिका
तुम्ही इथे काय करता ?
tũm'hi: it̪h'e kaj karta?

शिक्षक/शिक्षिका
तुम्ही इथे काय करता ?
तुम्ही इथे काय करता ?
तुम्ही इथे काय करता ?
...

उदा. शिक्षक/शिक्षिका
मी इथे मराठी शिकतो.
मी इथे मराठी शिकते.

विद्यार्थी/विद्यार्थिनी
मी इथे मराठी शिकतो / शिकते.
मी इथे मराठी शिकतो / शिकते.
मी इथे मराठी शिकतो / शिकते.
...

उदा. शिक्षक/शिक्षिका
तुम्ही इथे काय करता ?

शिक्षक/शिक्षिका
तुम्ही इथे काय करता ? (मराठी)
तुम्ही इथे काय करता ? (मराठी)
तुम्ही इथे काय करता ? (हिंदी)
तुम्ही इथे काय करता ? (गुजराती)
तुम्ही इथे काय करता ? (स्पॅनिश)
तुम्ही इथे काय करता ? (जर्मन)
तुम्ही इथे काय करता ? (फ्रेंच)
तुम्ही इथे काय करता ? (चिनी)
...

उदा. शिक्षक/शिक्षिका
मी इथे मराठी शिकतो.
मी इथे मराठी शिकते.

विद्यार्थी/विद्यार्थिनी
मी इथे मराठी शिकतो / शिकते.
मी इथे मराठी शिकतो / शिकते.
मी इथे हिंदी शिकतो / शिकते.
मी इथे गुजराती शिकतो / शिकते.
मी इथे स्पॅनिश शिकतो / शिकते.
मी इथे जर्मन शिकतो / शिकते.
मी इथे फ्रेंच शिकतो / शिकते.
मी इथे चिनी शिकतो / शिकते.
...

उदा. शिक्षक/शिक्षिका
मराठी

शिक्षक/शिक्षिका
मराठी

हिंदी

गुजराती

स्पॅनिश

जर्मन

फ्रेंच

चिनी
...

उदा. शिक्षक/शिक्षिका
मी इथे मराठी शिकतो.
मी इथे मराठी शिकते.
तुम्ही इथे काय करता ?

विद्यार्थी/विद्यार्थिनी
मी इथे मराठी शिकतो / शिकते.
तुम्ही इथे काय करता ?
मी इथे हिंदी शिकतो / शिकते.
तुम्ही इथे काय करता ?
मी इथे गुजराती शिकतो / शिकते.
तुम्ही इथे काय करता ?
मी इथे स्पॅनिश शिकतो / शिकते.
तुम्ही इथे काय करता ?
मी इथे जर्मन शिकतो / शिकते.
तुम्ही इथे काय करता ?
मी इथे फ्रेंच शिकतो / शिकते.
तुम्ही इथे काय करता ?
मी इथे चिनी शिकतो / शिकते.
तुम्ही इथे काय करता ?
...

९ ऐकू या आणि वाचू या.

व्यंजने :-

क ख ग घ ङ
च छ ज झ ञ
ट ठ ड ढ ण
त थ द ध न
प फ ब भ म
य र ल व
श ष स
ह ळ क्ष ज्ञ

૧૦

ઢેકૂ યા આણિ વાચૂ યા.

ક	કપ, કટકટ, કમલ, કલ, કસ, પકડ
ખ	ખટ, ખણ, મખર, ખપ, ખત, નખ
ગ	ગડબડ, ગડ, મગ, ઢગ, નગર, મગર, ગજ
ઘ	ઘર, બઘ, ઘન, ડઘડ, ઘણ, ઘટ, ઘટક
ચ	ચલ, ચરણ, ચપલ, ચલન, વચન, અચલ
ઞ	ઞટકન, ઞલવલ, ઞટઈ, ઞળણ, ઞઢ, ઞમચમ, લઞક, ઞલ
છ	છત, છમછમ, છલ
જ	જગ, જપ, જય, જન, અજવ, જનક, ગજર, જલ, જલદ
ઝ	ઝણ, ઝર, ગરઝ, આઝ, ઝવસ, ઝવલ, સહઝ
ઙ	ઙલક, ઙનક
ઞ	ઞટપટ, ઞટકન, ઞપઞપ, ઞડપ, ઞગમગ, ઞડ, ઞકઞક
ટ	ટપટપ, પટપટ, ટણક, લટપટ, સટક, ગટ, સટ, વટ, અટ
ઠ	ઠગ, ઠણઠણ, મઠ
ડ	ડર, ડમડમ, દગડ, વડવડ, સડક, કડક
ઢ	ઢગ, ચઢ, ચઢણ, કઢઈ, કઢણ, કઢત
ણ	પણ, સણ, રણ, ખણ, ઘણ, ગણ, આણ, ફણસ
ત	તર, તપ, મત, ગત, તણ, તન, તમ, તલમલ, આત
થ	થર, કથન, રથ, નથ, પથ
દ	દલ, દર, દગડ, દમ, દગદગ
ધ	ધન, ધસ, ધર, ધગ, ધડ, ધરણ
ન	નલ, નસ, નખ, નથ, નર, નટ, મન, નમન
પ	પણ, પર, પટ, કપ, આપણ, પલ

फ	फळ, फणस, फडफड, फट, फड
ब	बस, बघ, बक, बल, बळ, बदक, बडबड
भ	भर, भट, भजन, भरभर, मळभ
म	मन, मळ, मगर, मखर, गमन, मनन
य	यश, यम, यज्ञ, वय, चय, आय, यमन
र	रस, रथ, रण, रड, रग, सर, मर, भर, रमण
ल	लव, लय, लढ, लड, चल, कल, लवकर
व	वन, वय, गवत, नवल, वर, लव
श	शपथ, शरण, शहर, शह, यश
ष	चषक
स	सण, सकल, सतत, सखल
ह	हस, कहर, सहल, हर, हल, हळद, हजर
ळ	फळ, बळ, नळ, पळ, गळ, कमळ, घळ
क्ष	क्षण, पक्ष, रक्षक, भक्षक, अक्षर
ज्ञ	यज्ञ

११ उदाहरण पाहू या आणि शब्द पूर्ण करू या.

ट - टपटप

घ - णण

छ - मम

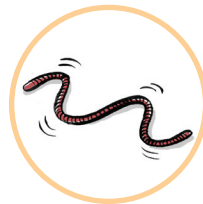
झ - पप

प - टट

ब - डड

व - लळ

स - रर